

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Criclivîi Sergiu în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2019, în cauza penală, în privința lui

Cazacu Andrei XXX, născut la XXX, originar din XXX și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 29.01.2019 pînă la 08.05.2019;

Instanța de apel de la 30.05.2019 pînă la 03.09.2019;

Instanța de recurs de la 07.11.2019 pînă la 12.02.2020.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 mai 2019, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Cazacu Andrei a fost recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4), lit. b) Cod penal, iar în baza acestei Legi i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciare de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate legată de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea sau distribuirea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare numită lui Cazacu Andrei, i-a fost suspendată pe o perioadă de 2 (doi) ani și nu va fi executată dacă în termenul de probă fixat condamnatul Cazacu Andrei nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Conform art. 90 alin. (6) lit. a) Cod penal, Cazacu Andrei a fost obligat ca pe perioada termenului de probă fixat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Cererea procurorului privind încasarea din contul lui Cazacu Andrei, a cheltuielilor de judecată în sumă de 1680 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

2. Prin sentința nominalizată s-a reținut următoarele: Cazacu Andrei, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu o persoană în privința căruia cauza penală a fost dejugată, urmărind scopul păstrării ilegale a drogurilor, pentru consum personal, fără scop de înstrăinare, acționând cu intenție directă, conștientizând caracterul prejudiciabil al circulației ilegale a drogurilor, prin intermediul aplicației „Telegram”, au intrat ilegal în posesia produsului etnobotanic - MDMB (N)-2201, pe care l-au păstrat asupra lor până la 14 octombrie 2018, aproximativ ora 17 și 00 min., atunci când în rezultatul efectuării măsurilor de menținere a ordinii publice, de către

angajații Batalionului patrulare și reacționare operativă al Direcției de Poliție municipiul Chișinău a Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, au fost depistați în adiacentul Colegiului de Transporturi din Chișinău, amplasat în mun. Chișinău, str. XXX, unde au predat benevol colaboratorilor de poliție un pachetel de tip „zip-lock”, în care se afla o masă vegetală uscată și mărunțită, de culoare galbenă și o doză metalică cu inscripția „Coca-Cola”. Potrivit raportului de constatare tehnico-științifică cu nr. 34/12/1-R-4909 din 09 noiembrie 2018, masa vegetală de culoare galbenă, ridicată la 14 octombrie 2018 de la Cazacu Andrei și de la o persoană în privința căruia cauza penală a fost dejugată, reprezintă produs etnobotanic, care conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, (C₂₀H₂₈FN₃O₃), cu cantitatea de 3,386 g, iar depunerile de substanță cafenie, de pe suprafața dozei metalice, inscripționate „Coca Cola” ridicate în aceleași circumstanțe, reprezintă urme ale cannabinoidului sintetic MDMB(N)-2201.

Conform scrisorii nr. 4976 din 14 aprilie 2017, parvenite de la Instituția Medico-Sanitară Publică Dispensarul Republican de Narcologie de comun cu Comitetul Permanent de Control cu nr. 01-12/632 din 18 aprilie 2017, înregistrată în Cancelaria Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne la 20 aprilie 2017 cu nr. 569, substanța MDMB(N)-2201 constituie analog al substanței psihotrope AB-PINACA-CHM, care este inclusă în „Tabelul I. Substanțe stupefiante și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale. Lista nr.2. Substanțe psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 5 octombrie 2004”

În corespundere cu pct. 193 din Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, „ Cu privire la lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, substanța psihotropă AB-PINACA-CHM cu masa 3,386 g, constituie proporții deosebit de mari

3. Nefiind de acord cu sentința menționată, procurorul, a atacat-o cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, pronunțarea unei noi hotărâri, în partea încasării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în valoare de 1 680 lei.

Apelantul a considerat că, instanța de fond corect a reținut faptul că din probele administrate în faza de urmărire penală, rezultă că vinovăția lui Cazacu Andrei în săvârșirea infracțiunii încriminate a fost confirmată și că sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse.

În astfel de circumstanțe, acuzarea consideră că cheltuielile de judecată suportate de către stat pentru efectuarea rapoartelor de expertiza judiciare, în cauza penală de învinuire a lui Cazacu Andrei urmează să fie încasate din contul acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2019, a fost admis, apelul procurorului, casată sentința primei instanțe în partea cheltuielilor judiciare și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

De încasat de la Cazacu Andrei, în contul statului, cheltuielile judiciare în sumă 1 680 (o mie șase sute optzeci) lei. În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, potrivit art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer

interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Potrivit alin.(3) a aceleiași norme Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Aliniatul (3) a normei indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

Totuși, Codul de procedură penală prevede unele situații și împrejurări, în prezența cărora, cheltuielile judiciare sunt suportate de către stat și nici într-un caz de către inculpat.

Conform prevederilor art. 143 Codul de procedură penală, intitulat „ Cazurile când efectuarea expertizei este obligatorie: (1) Expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: 1) cauzei morții; 2) gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale;

Astfel, ținând cont de faptul că alin. (2) al art. 143 din Codul de procedură penală, a fost abrogat prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, potrivit căruia „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”, iar cauza a fost examinată după adoptarea acestei Legi, adică la 08 mai 2019, solicitarea apelantului cu privire la încasarea de la inculpatul Cazacu Andrei, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în mărime 1 680 lei este una întemeiată și astfel, instanța de apel a considerat necesar de a o admite.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Criclivîi Sergiu în numele inculpatului, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin are solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă dezacordul cu încasarea cheltuielilor judiciare pentru expertiză, or, acesta urmează a fi achitată de către ordonator al expertizei.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită inadmisibilitatea acestora, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, ori, din conținutul recursului rezultă că, recurentul critică neîncasarea a cheltuielilor de judecată de la inculpat.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel în partea admiterii încasării din contul inculpatului a cheltuielile de judecată necesare efectuării expertizelor în sumă totală de 1680 lei, însă Colegiul penal constată că, instanța de apel întemeiat a admis cerințele procurorului ce ține de cheltuielile judiciare.

Astfel, autorul invocând prevederile art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, solicită neîncasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară, motivând că legea prevede ca inculpatul să nu suporte cheltuielile judiciare.

Colegiul penal, menționează că, potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli, ori, instanța de apel în cazul dat, just a respins încasarea cheltuielilor de judecată.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Criclivîi Sergiu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2019, în cauza penală, în privința lui **Cazacu Andrei XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **12 martie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan